СОВЕТ ФАНИНИНГ УЛКАН МУВАФФАҚИЯТИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

20-ЙИЛ ЧИҚИШИ | № 13 (4729). | 18 январь, 1973 йил, ПАЙШАНБА | Баҳоси 2 тийин.

16 январда совет «Луна-21» станцияси Ой сатҳига оҳиста қўниб, ўзиюрар «Луноход-2» автомат аппаратини элтиб қўйди. Бу аппарат «Луноход-1» аппарати ўтказган тадқиқотларни давом эттиради. «Луноход»да ва қўниш босқичида СССР Давлат байроғи, В. И. Ленин барельефи, Совет Иттифоқи Давлат гербининг тасвири туширилган ва «СССРнинг 50 йиллиги» деган сўзлар ёзилган вимпеллар ўрнатилган.

АВТОМАТЛАР ОЙНИ ТАДҚИҚ ЭТМОҚДА

Илм-фан Ой ва Қуёш системасидаги планеталарни ўрганиб, Ой ва планета юзи морфологияси ва структурасини, самовий жисм моддаси таркиби ва хоссаларини тадқиқ этиб ва таққослаб, Қуёш системасининг келиб чиқиши ва ривожланиши умумий назариясини ишлаб чиқишга, ернинг келиб чиқиши ва тараққиёти назариясини тузишда шулардан фойдаланишга ҳаракат қилмоқда. Ҳозирча Ер эволюцияси назариясини яратиш учун бевосита маълумотлар етарли эмас.

Ер ривожланиш тарихини тиклаш учун Ой энг истиқболли ва қулай тадқиқот объекти ҳисобланади.

1959 йил 2 январда «Луна-1» совет автомат станцияси Ой сари учганида Ойни космик аппаратлар ёрдамида мунтазам равишда ўрганиш иши бошлаб юборилди. Ўша станция Ойнинг бевосита яқинидан учиб ўтганди. Ўша йилнинг сентябрида космосни ўрганиш тарихида биринчи марта Ер вакили «Луна-2» Ой юзига бориб тушди.

Шу дастлабки учишлар аҳамиятини баҳолаш қийин. Станцияларни ғоят пишиқтирилган ҳолда Ердан учириш, учиш траекторияси ҳисобини ғоят аниқ олиш, станция ичидаги барча системаларнинг бекаму-кўст ишлаши автомат станциялар пухта ишлаганлигидан далолат берди. Ойни бундан буён тадқиқ этиш учун катта истиқболлар очилди. Октябрга бориб инсон биринчи марта Ойнинг тескари томони тасвирини кўрди. Унинг суратини «Луна-3» станцияси олиб юборди.

«Луна» туркумидаги автомат станцияларнинг навбатдаги учишлари чоғида аппаратларнинг оҳиста қўнишини таъминловчи барча системалар пишиқтириб чиқилди. 1966 йилнинг 3 февралига келиб «Луна-9» автомат станцияси биринчи марта ернинг табиий йўлдоши юзидаги Бўрон Океанига оҳиста тушди ва Ой юзининг рельефи тасвирини юборди. Шу эксперимент Ойнинг устки қобиғи қалин чанг қатламидан иборат деган тасаввурни пучга чиқарди.

«Луна-9»нинг бориб қўниши Ой юзи катта космик аппаратлар вазнига бардош беришга қодир эканлигини ҳам кўрсатди.

Ойни бундан буёнги тадқиқотлари чоғида Ой жинсининг таркиби ва хоссаларини ўрганишга катта эътибор берилди. 1966 йилнинг апрелида «Луна-10» автомат станцияси Ой атрофи орбитасига чиқди. Станция ичига ўрнатилган гамма-спектометр ёрдами билан Ой моддасининг химиявий таркиби қандайлигини текшириб чиқди. Олинган маълумотлар ишлаб чиқилгач, юзадаги Ой жинсларининг химиявий таркиби ердаги базальт типидаги жинсларга яқинлиги маълум бўлди. 1966 йилнинг декабрида Ой юзига оҳиста қўнган «Луна-13» станциясининг ичига ўрнатилган асбоблар ёрдамида Ой юза қатламининг физик хоссалари тадқиқ этилди.

Олимлар «Луна» туркумидаги аппаратларни такомиллаштириш борасида олиб борилаётган ишларни тўхтамаган ҳолда автомат станцияларни Ерга қайтариб келтириш вазифаларини ҳал этишга киришдилар. 1968 йилнинг охирида «Зонд-5» ва «Зонд-6» совет автомат станциялари аниқ ҳисобланган учиш траекторияси бўйича Ой атрофини айланиб учиб ерга эсон-омон қайтиб келди. 1969 йилнинг августида Қозоғистон чўлига «Зонд-7» қайтиб тушди. Аппаратлар қимматли илмий маълумотларни, шу жумладан, Ой юзининг фотосуратларини ерга келтирди.

Мана шу туркумдаги экспериментлардан кейин Ой юзига космик аппаратларни қўндириш ва уларни ерга қайтариб келтириш учун унификация қилинган платформа ишлаб чиқиш проблемаси пайдо бўлди. 1970 йилнинг охирида иккита ноёб тажриба ўтказилди. 1970 йилнинг сентябрида «Луна-16» станцияси Ой юзининг Сероблик денгизига оҳиста тушди. Ой жинси намунасини олди ва уни Совет Иттифоқининг белгиланган районига келтирди.

1970 йилнинг ноябрида «Луна-17» станцияси элтган ўзи юрадиган «Луноход-1» автомат аппарати Ёмғир денгизи сари юборилди. Шу ноёб установка Ой геологияси ва морфологиясини, Ой жинсининг таркиби ва хоссаларини ўн ой тадқиқ этди. Ой орбитаси параметрларини аниқлади ва бошқа ишлар қилди. «Луноход-1» Ой бўйлаб 10 километрдан зиёд йўл босиб, муҳим ва хилма-хил илмий маълумотлар тўплади. Бу маълумотлар радио алоқа ва телевизион алоқа линиялари орқали ерга юбориб турилди.

«Луна-20» станциясининг Ойдаги текшириш қийин тоғлик қитъа районига бориб оҳиста қўниши, Ой жинси намунасини олиши ва уни ерга келтириши совет автомат станциялари Ойни ўрганишида навбатдаги босқич бўлди. Жаҳон олимлари текшириш учун биринчи марта Ой қитъалари моддасини ололдилар.

Мавжуд битимларга мувофиқ иш кўраётган Совет ва Америка олимлари очган ойни тадқиқ этиш натижалари ҳар икки мамлакат тадқиқотчилари ихтиёрига берилаётганлигини айтиб ўтиш лозим. Жумладан, Совет автомат аппаратлари орқали ва Америка астронавтларининг «Аполлон» кемаларида ажойиб равишда ўтказган экспедициялари туфайли ойнинг турли районларидан олинган Ой моддаси намуналари алмашланаётганлиги маълум.

Олинган маълумотлар ойнинг денгиз ва қитъасидаги бир неча районларига тааллуқлидир. Аммо, ойнинг сирлари ҳали кўп. Бундан ташқари, ойни тадқиқ этаётганда кўпдан-кўп янги-янги масалалар келиб чиқадики, уларни ҳал этиш учун янги маълумотлар, бинобарин, янги парвозлар талаб қилинади.

О. РОДЭ,
СССР Фанлар Академияси космик тадқиқотлар институтининг илмий ходими.

(ТАСС).

Луноход ва қўниш босқичида СССР Давлат байроғи, В. И. Ленин барельефи бўлган Совет Иттифоқи Давлат герби тасвири туширилган ва «СССРнинг 50 йиллиги» сўзлари ёзилган вимпеллар ўрнатилган. Улар ушбу суратларда тасвирланган.

ТАСС фотолари.

ИВАНОВО ТЎҚИМАЧИЛАРИ МУСОБАҚАГА ЧАҚИРАДИЛАР

Иваново область меҳнаткашларининг тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йили — 1973 йил планини муддатидан илгари бажариш юзасидан социалистик мажбуриятлари

Иваново областининг меҳнаткашлари КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб олдилар. Маҳсулот реализация қилиш ҳажми ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилик турларини ишлаб чиқариш 1972 йил давлат плани муддатидан олдин, 28 декабрда бажарилди. Пландан ташқари 40 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи ортиғи билан бажарилди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлисида қилган докладида қўйилган вазифалардан илҳомланган область меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1973 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисидаги қарорига амал қилиб, беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили планини муваффақиятли бажариш учун, ишлаб чиқаришни кўпайтириш, халқ истеъмоли молларининг сифатини яхшилаш ва турини кўпайтириш учун социалистик мусобақани кучайтириб юбордилар ва ўз зиммаларига қуйидаги мажбуриятларни олдилар:

1973 йил давлат плани муддатидан илгари, 29 декабрда бажарилади ва қўшимча суратда 15 миллион сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилади. Ишлаб чиқариш ҳажмининг бутун ўсишига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилади.

Тўқимачилик саноатида пландан ташқари 5 миллион метр ип-газлама, шойи газлама, жун газлама ва зиғир толасидан тўқилган газлама ишлаб чиқарилади, меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан 1974 йилга планлаштирилган даражага эришилади. «Ивтехноткань» ва «Ивхлоппром» давлат саноат хўжалик ҳисобида ишловчи бирлашмалар корхоналарининг, Иваново Камволь ва Яковлев зиғир толаси комбинатларининг коллективлари ишлаб чиқаришнинг ички резервлари ҳисобига муқобил план-мажбуриятларни ишлаб чиқишга ва бажаришга меҳнаткашларни жалб этиш юзасидан Ивановодаги илғор корхоналарнинг тажрибасидан фойдаланиб, қўшимча равишда 16,5 миллион сўмлик тўқилган маҳсулот ишлаб чиқаришни 1973 йил планига киритишга қарор қилдилар. Фан ходимларининг ишлаб чиқариш билан ижодий ҳамдўстлиги доимо мустаҳкамланиб боради, янги технология жараёнларини кенг жорий этишга эришилади. Маҳсус ва яхшиланган пардозли янги бадиий-колорит безакли 1,6 миллион метр газлама ишлаб чиқарилади. Янги структурадаги гулли газламанинг 450 намунаси, кийим-кечак, бош кийимлар, пойафзалнинг юздан ортиқ модели ва фасони баҳолаб тикилган ва галантерия буюмларининг 300 дан ортиғи кўплаб ишлаб чиқаришга жорий этилади. Маҳсулотнинг 10 тури давлат Сифат белгиси аттестациясига тақдим этилади. Тўқимачилик корхоналарини техника билан қайта қуроллантириш, реконструкция қилиш ва коллективларни социал ривожлантириш юзасидан белгиланган тадбирлар муддатидан илгари бажарилиши таъминланади. 3200 та янги технология ускунаси ўрнатилади, камида 5 минг станок ва машина модернизация қилинади, 32 та ишлаб чиқариш цехи ва участкаси комплекс механизациялаштирилади.

Машинасозлик корхоналарида машина ва агрегатларнинг ҳозирги замон даражасига жавоб берадиган 50 номдаги янги тури, шу жумладан кубли бўёқлар билан газламани оқартириш ва бўяш учун мўлжалланган автомат линиялар, моксиз ва лента билан тўқийдиган станокларни кўплаб ишлаб чиқариш ўзлаштирилади. Бўяш-пардозлаш ускуналарини ишлаб чиқариш 1,6 баравар, тўқиш станокларини ишлаб чиқариш 21 процент кўпайтирилади.

Областдаги химия корхоналарининг коллективлари тўқимачилик саноати учун бўёқлар ва пардозлаш материалларининг 19 та янги турини ишлаб чиқиш ва ишлаб чиқаришни ўзлаштириш ҳамда кўплаб ишлаб чиқарилаётган шундай материалларнинг 21 маркаси сифатини яхшилаш мажбуриятини олдилар.

Қурилиш индустриясининг қурилиш ташкилотлари ва корхоналари енгил, озиқ-овқат, гўшт-сут саноати корхоналарининг, шунингдек ана шу тармоқлар учун машинасозлик корхоналарини қуришни ва реконструкция қилишни жадаллаштириш мажбуриятини олдилар. Фурмановдаги биринчи йигирув-тўқув фабрикасида Иваново ва Родники меланж комбинатларида, Иваново балиқни қайта ишлаш ва Шуя ёғ заводларида ишлаб чиқариш қувватлари илгари белгиланган муддатларда ишга туширилади. Саҳни 460 минг квадрат метр келадиган уй-жойлар, 1070 ўринли мактабгача тарбия болалар муассасалари, 3500 болага мўлжалланган умумий таълим мактаблари, Шуя шаҳрида 500 кишини қабул қила оладиган поликлиника қурилади, камида 170 километр узунликдаги автомобиль йўллари, 7 километр узунликда троллейбус линиялари фойдаланишга топширилади, 25 минг квартира, шу жумладан қишлоқ жойларидаги 6,5 минг квартира газ билан таъминланади.

Савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат кўрсатиш ходимлари пландан ташқари 4,8 миллион сўмлик мол сотадилар ва юз минг сўмлик маиший хизмат кўрсатадилар; 68 та янги маиший хизмат корхонаси очилади, ўз-ўзига хизмат қилиш методи асосида ишлайдиган магазинлар ва ошхоналарнинг тармоқлари анча кенгайтирилади.

Қишлоқ хўжалик ходимлари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, дон ва дуккакли дон экинларининг ҳар гектаридан 16,5 центнердан ҳосил етиштирадилар. 1973 йилда камида 490 тонна дон, 550 тонна картошка ва 55 минг тонна сабзавот етиштиришни таъминлайдилар. Бу эса план топшириғидан анча ортиқдир. Чорвачилик дағал ва ширали озуқа билан тўла таъминланади, 3,5 минг гектар суғориладиган яйлов фойдаланишга топширилади, 40 минг гектардан кўпроқ майдондаги ўтлоқ ва яйловлар яхшиланади; ҳар бир сигирдан ўртача ҳисобда 2500 килограмм сут олинади. Колхоз ва совхозларда гўшт етиштириш 51 минг тоннага, тухум етиштириш 190 миллион донага етказилади. Давлатга деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари сотиш халқ хўжалик планларининг ошириб бажарилиши таъминланади.

1600 тонна қора ва рангли металл, 1400 тоннадан кўпроқ пахта ва сунъий тола, минг тонна калава, 20 миллион киловатт-соатдан зиёд электр энергия, 15 минг тонна ёқилғи тежаб қолинади.

Иваново областининг меҳнаткашлари қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш учун ишлаб чиқариш резервларини қидириш юзасидан сабот билан иш олиб боришни давом эттирадилар. Халқ истеъмоллари ишлаб чиқараётган корхоналарнинг коллективларини шу молларни ишлаб чиқариш суръатларини ўстиришни жадаллаштириш учун, юқори сифатли ва хилма-хил турдаги моллар ишлаб чиқариш учун курашни авж олдиришга даъват этадилар ва Ўзбекистондаги Тошкент области ҳамда Владимир области меҳнаткашларини социалистик мусобақага чақирадилар.

Областнинг саноат, қурилиш, транспорт ва қишлоқ хўжалик ходимлари 1973 йил халқ хўжалик планини муваффақиятли бажарадилар ва КПСС XXIV съезди қўйган вазифаларни амалга оширишга ўз ҳиссаларини қўшадилар, деб КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматини ишонтирадилар.

Социалистик мажбуриятлар Иваново области саноат, қурилиш транспорт ва қишлоқ хўжалиги корхоналарининг коллективлари томонидан муҳокама этилиб қабул қилинди.

Л. И. БРЕЖНЕВ БХР, ВХР, ГДР, ПХР, РСР ВА ЧССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛАРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев 16 январда Кремлда Болгария Халқ Республикаси ташқи ишлар министри П. Младенов, Венгрия Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Я. Петер, Германия Демократик Республикаси ташқи ишлар министри О. Винцер, Польша Халқ Республикаси ташқи ишлар министри С. Ольшовский, Румыния Социалистик Республикаси ташқи ишлар министри Д. Маковеску, Чехословакия Социалистик Республикаси ташқи ишлар министри Б. Хнеупекни қабул қилди. Улар БХР, ВХР, ГДР, ПХР, РСР, СССР ва ЧССР ташқи ишлар министрлари кенгаши муносабати билан Москвага келишган эди.

Л. И. Брежнев билан министрлар ўртасида халқаро миқёсда социалистик мамлакатлар ҳамкорлигини янада ривожлантириш масалалари, шу жумладан Европада тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш хусусида самимий суҳбат бўлиб ўтди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев ва СССР ташқи ишлар министри А. А. Громыко қатнашдилар.

(ТАСС).

ЯНГИ РЕЖАЛАР, ЯНГИ МАРРАЛАР

«Главташкентстрой»га қарашли «Жилстрой» трести ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг социалистик мажбуриятлари

«Жилстрой» трестининг коллективи КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, 1972 йил топшириғини муддатидан аввал — 11 декабрда бажарди.

Трест коллективи КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг 1973 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида»ги қарорига амалий иш билан жавоб бериб, ўз зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олади:

—қурилиш-монтаж ишлари ҳажми планини муддатидан олдин, 28 декабргача бажарамиз ва қўшимча суратда камида икки юз минг сўмни ўзлаштирамиз:

— жами саҳни 94 минг квадрат метр келадиган уй-жойларни қуриб, фойдаланишга топширамиз;

— товар маҳсулоти ишлаб чиқариш ва реализация қилиш йиллик планини 28 декабргача бажарамиз. Пландан ташқари камида 50 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарамиз ва реализация қиламиз;

— меҳнат унумдорлигини планда белгиланганидан 1 процент кўп оширишга ва қурилиш-монтаж ишларининг таннархини пландагидан 0,2 процент камайтиришга эришамиз;

— қурилишда сермеҳнат ишларни механизациялаштириш даражасини 98,8 процентга, саноатда эса 95 процентга етказамиз;

— объектларни нуқул «яхши» ва «аъло» баҳо билан фойдаланишга топширамиз;

— янги техникани, рационализаторлик таклифларини ва ихтироларни жорий этиш ҳисобига 400 минг сўм миқдорида иқтисодий самара олишга эришамиз;

— комплекс бригадалар сонини 40 тага етказамиз;

— 2 бригадани Н. Злобин методи асосида ишлашга ўтказамиз;

— янги ишчилардан 185 кишига оммавий қурилиш касбларини ўргатамиз, 430 кишининг малакасини оширамиз. Трест ишчиларининг камида 20 процентини ва инженер-техник ходимларнинг 50 процентини иқтисодий ўқувнинг барча турларига тортамиз.

Биз «Главташкентстрой»га қарашли 6-трест коллективини социалистик мусобақага чақирамиз.

Мажбуриятлар «Жилстрой» тресті партия-хўжалик активининг йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинди.

Тошкентдаги Киров номли 3-нон заводи меҳнаткашлари коллективининг социалистик мажбуриятлари

Биз коллективимиз СССР 50 йиллиги шарафига ўтказилган мусобақада эришган муваффақиятлари учун КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг юбилей Фахрий нишони билан мукофотланганлиги ҳақидаги хабарни зўр хурсандчилик билан кутиб олдик.

Завод коллективи саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг 1973 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисидаги даъватига жавобан ўз зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олди:

— маҳсулотни реализация қилиш планини 25 декабрда бажарамиз;

— меҳнат унумдорлигини планда белгиланганига нисбатан 2 процент кўп оширишни таъминлаймиз;

— 25 минг киловатт-соат электр энергия, 30 тонна шартли ёқилғи тежаб қоламиз;

— рационализаторлик таклифларини ва меҳнатни илмий ташкил этиш тадбирларини жорий қилиш йўли билан камида етти минг сўмлик йиллик-шартли тежам берамиз;

— корхона ходимларининг меҳнат ва турмуш шароитини яхшилаш учун замонавий типовой ошхона қурамиз, завод территориясини ободонлаштирамиз ва кўкаламзорлаштирамиз;

— янги цехларда ишлаш учун 40 ишчига асосий касбларни, 60 кишига ёндош касбларни ўргатамиз;

биз биринчи нон заводининг коллективини социалистик мусобақага чақирамиз.

Социалистик мажбуриятлар завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг умумий йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинди.

БХР, ВХР, ГДР, ПХР, РСР, СССР ВА ЧССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

15—16 январь кунлари Москвада Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Румыния Социалистик Республикаси, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ва Чехословакия Социалистик Республикаси ташқи ишлар министрларининг кенгаши бўлиб ўтди.

Бирлик ва дўстлик вазиятида ўтган кенгашда Европада хавфсизликка ва манфаатдор давлатлар ўзаро фикрлашиб олаётган тадбирларга алоқадор масалалар муҳокама қилинди.

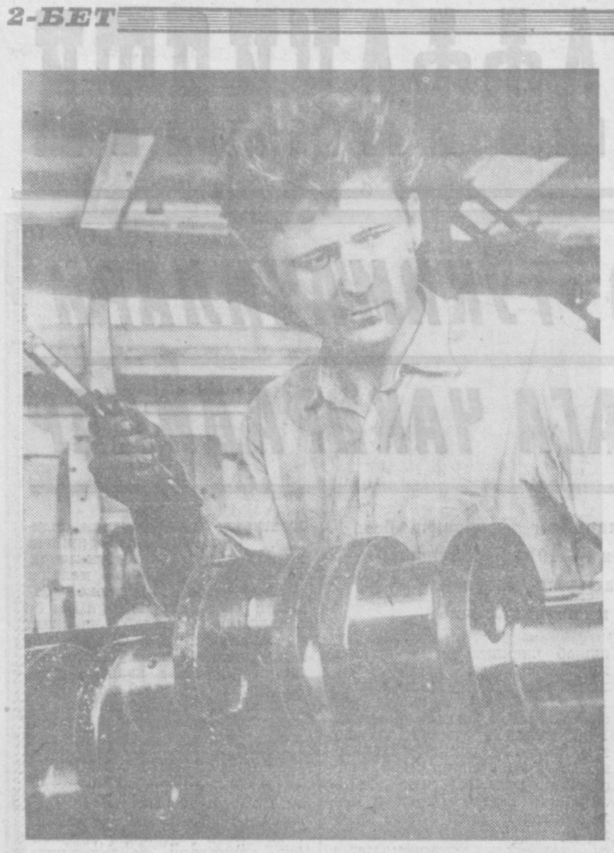

ТОШКЕНТ экскаватор ремонти заводи илғорлари қаторида коммунистик меҳнат зарбдори шлифовкачи Анатолий Суховерхов ҳам бор. Социалистик мусобақа илғори ҳозир кунлик топшириғини бир ярим баравар ошириб бажараяпти.

И. ГЛАУБЕРЗОН фотоси.

КОММУНИСТЛАР МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг 1973 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисидаги қарорида куч ва маблағларни кам сарфлаган ҳолда кўпроқ яхши сифатли маҳсулот тайёрлаб берайлик, деган сатрлар бор. Бу сатрлар «Таштекстильмаш» заводи ишчи ва мутахассисларининг фикр-ўй ва интилишларини жуда ҳам яхши акс эттиради. Минглаб машинасозлар январь ойининг дастлабки кунлариданоқ зўр ғайрат билан меҳнат қилиб, сурьатга сурьат қўшмоқдалар. Ҳамиша бўлганидек, мусобақада коммунистлар пешқадамлик қилмоқда.

Биринчи механика цехининг шлифовкачиси, КПСС аъзоси Александра Алексеевна Бессонова ҳозир корхонада бошқаларга намуна бўлмоқда. У заводда чорак асрдан буён меҳнат қилиб, ўз маҳоратини муттасил такомиллаштирмоқда. Яқин вақтгача кўплар шлифовка қиладиган станокчиларнинг барча имкониятлари тугади, деб ўйлар эди. Аммо Бессонова оширилган нормаларни ҳам ортиги билан адо этиш мумкин эканлигини исбот қилди. У айни бир вақтда бир неча операцияни бажариб, топшириқни 30—40 процент ошириб адо этмоқда.

Александра Алексеевна смена охирида эртаги кун учун деталлар запасини етарли ёки етарли эмаслигини текшириб кўради. Агар тайёрланган деталлар кам бўлса, у мастер билан бирга касбдош ўртоқларидан зарур чоралар кўришни талаб қилади.

Цехда беш йилликнинг учинчи йили учун мўлжалланган шахсий планлар ҳақида гап бошланганида бу тажрибали ишчи аёл ўртоқларининг диққат-эътиборини фақат ўз шахсий кўрсаткичлари ҳақидагина ўйламаслик кераклигига қаратди. Заводда ёшлар кўп. Бинобарин, улар ишга қанчалик тез киришиб кетса, участкаларда иш равон давом этадиган бўлади.

Бессонова ўз ташаббуси билан цехга яқиндагина келган йигитча Марат Сулаймоновни оталиққа олди. Александра Алексеевна меҳрибон она сингари ундан яхши ишлашни талаб қилди, эришган ютуқлари учун мақтади. Ҳозир Сулаймонов пармалаш станогида ишлаб, тез-тез катталарнинг ташаккурига сазовор бўлмоқда.

Катта мастер коммунист Владимир Иванович Кириленко бошчилик қилаётган учинчи механика цехи участкаси тўғрисида ҳам шу кунларда заводда анча гап бўлди. Бу коллектив аъзолари бир-бирига ёрдам кўрсатишлари билан шуҳрат қозонишди. Технология халқасининг бирон бўғинида иш тўхтаб қоладиган бўлса, ёнидагилар дарҳол ўртоғига ёрдам беришади. Уларнинг ҳар бири станокни созлаши, деталларнинг бир қисмини ишлаб чиқариши мумкин. Натижада бутун бригада учун қанчадан-қанча қимматли минутлар тежаб қолинади.

Ишда бундай аниқликка осонлик билан эришилмади. Дастлабки пайтларда турдош операцияларни адо этиш анча қийин бўлди. Участка партия группасининг мажлисида шлифовкачи Борис Кавалеров билан пармаловчи Виталий Козорез бу масалани ҳал қилиш йўлини айтиб беришди. Улар ҳар бир станокчи икки-уч ўртоққа ўз касбини ўргатишни таклиф қилишди. Кавалеров ва Козорез ёрдами билан Шавкат Юнусов, Михаил Валиев, Петр Кожевников ва кўпгина бошқа ишчилар универсал мутахассис бўлиб қолишди.

Участка ишчилари 1973 йил учун оширилган мажбуриятларни белгилай туриб, меҳнат унумдорлигини ошириш резервларига алоҳида эътибор бердилар. Йигирув ва пилталаш машиналари учун деталлар ишлайдиган икки поток линияни ташкил қилиш ана шундай резервлардан биридир. Бунинг учун станокларни қайта жойлаштириш ишини планни бажаришга путур етказмасдан амалга оширишга қарор қилинди. Цех партия ташкилотининг секретари Владимир Петрович Свиридов бошчилигидаги слесарлар бригадаси ана шу мураккаб ишни бажаришга киришди.

Машинасозлар 1973 йилда пландан ташқари Совет Иттифоқидаги ва кўпгина чет мамлакатлардаги тўқимачиларга манзур бўлиб қолган бир неча ўн минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилишди.

Г. ЛИПШИЦ,
ЎзТАГ мухбири.

ЛАВҲА

МЕТАЛЛУРГ БАХТИ

Қиш. Заводга олиб борувчи катта йўл четидаги дов-дарахтлар оппоқ қорга бурканган. Ҳаммаёқ гўзал, жозибадор кўринади киши кўзига. Аммо, Шерали табиатнинг бу гўзаллигига эътибор қилмас, қадамини тезлатиб, дўстлари ҳузурига шошиларди. Сабаби, у саккиз республиканинг илғор металлурглари билан ҳамкорликда Магнитагорск металлургия заводида дўстлик эритмаси қуйишда қатнашишга муяссар бўлди. Мана бугун янги тажриба ва таассуротлар билан қадрдон заводига шошмоқда.

У раҳбарлик қилаётган бригада оловкорлари смена бошланишига 15 минут қолганда думалоқ стол атрофида тўпланишга одатланишган. Бунда улар ўтган сменадаги иш натижаларини таҳлил қилишади, келгусидаги вазифалар билан танишадилар.

— Мамлакатимиздаги барча саноат корхоналарининг ишчи-хизматчилари қатори Магнитогорск металлурглари ҳам КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг Мурожаатидан руҳланиб, ҳар бир иш кунини янги-янги меҳнат ғалабалари билан якунламоқдалар. Уларнинг ишини кузатишимиз шуни кўрсатдики, ҳали бизда эритма сифатига етарли эътибор берилмаётган экан. Шу боисдан ўтган йили социалистик мусобақада биринчиликни Барбашкин бошлиқ 2-бригада аъзоларига бериб қўйдик. Тўғри, юбилей йилида бирмунча қувончли натижаларни ҳам қўлга киритдик. Йиллик план муддатидан илгари 103 процент қилиб адо этилиб, планга қўшимча равишда кўплаб пўлат эритилди. Цехлараро социалистик мусобақанинг кенг ёйилишида бригадамиз аъзоларининг ҳиссаси ҳам бор. Аммо бу сўнгги марра эмас.

— Тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида,— дейди Ҳамроқулов сўзида давом этиб, олдимизда улкан вазифалар турибди. Партия ва ҳукумат даъватига амалий иш билан жавоб бериш учун мусобақа байроғини янада баланд кўтариб, бугун кечагидан, эртага бугунгидан ҳам самарали ишлашимиз лозим.

...Мартен цехида меҳнат қайнайди. Вагонеткаларда темир-терсаклар бирин-кетин келиб турибди. Оловкорлар дамба-дам печларга доломит ва бошқа қўшимчалар ташлашмоқда. Бригадир ҳам тинмай ишляпти. Бироздан сўнг кўк рангли кўзойнаги орқали печдаги процессни кузатди. Икки печдаги ҳарорат мўлжалга етиб, тўсиқлар бекилди. Шерали ака бироз дам олиш мақсадида кираверишдаги ўриндиққа ўтирди. Бу ерда у кўп мартаба тин олган, режалар тузган. Ўтган ҳаётини хотирасида жонлантирган.

...Ҳаётда ҳар бир нарса сен ўйлаганча, хоҳлаганча бўлавермас экан. Шерали ўрта мактабни тугатиб, агроном бўлишни орзу қиларди. Аммо уруш бошланиб орзулари «йўқ»қа чиқди. Ҳамма нарса фронт учун, ғалаба учун сафарбар этилган энг қийин дамларда ёш ўсмир ўзининг яратувчилик меҳнати билан душманга қарши курашди.

Информбюронинг хабарини эшитиш учун эски мактаб биносига борган йигит кишилар оғзидан Бекободда янги завод қурилгани ва унга кўплаб кадрлаб жалб қилинаётганини эшитди. У корхонага ишга киришга қарор қилди. Уруш вайрон қилган саноат корхоналарини қайта тиклаш учун Ватанга кўплаб пўлат керак эди. Буни яхши тушунган ёш Ҳамроқулов Ҳафиз Ғаниев, Анвар Тошпўлатов, Баннон Мирзаматов, Сайдулла Бадалов каби металлурглар билан пўлат эритиб, ўзи ҳам кун сайин маҳоратини тоблаб борди. 1944 йил 5 мартда она-Ватанга армуғон этилган биринчи ўзбек пўлатида ёш оловкор Шерали Ҳамроқуловнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор эди.

Йиллар ўтди. Бу орада Шерали Урал ва Свердловскдаги курсларда ўқиб, билимини оширди. Ўқишдан қайтгач бригадага бошлиқ қилиб тайинланди.

...Қўнғироқ чалинди. Демак эритма яқин. Забардаст печдаги пўлат биқир-биқир қайнайди. Қани энди йўл топса-ю тошиб кетақолса! Ярим соат вақт ўтар-ўтмас биринчи эритма олинади. Шу куни бригада меҳнатсеварлари ҳамжиҳатликда ишлаб, плandan ташқари бир неча тонна пўлат эритдилар.

Чиндан ҳам иккинчи бригада металлургларининг ишлари мақтовга лойиқ. Улар ҳар ойда топшириқдагига қўшимча 1—1,5 минг тонна пўлат эритмоқдалар. Анвар Тошпўлатов, Чингиз Маҳмудов, Анатолий Горбунов каби илғорлар нормаларини 130 процентга етказиб бажариб, заводнинг 1973 йил учун қабул қилган социалистик мажбуриятларининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Тажрибали мастер кўп йиллик меҳнат фаолияти давомида қанчадан-қанча шогирдлар тайёрлади. Рашид Садриев шулардан бири. Яқин-яқинларгача ойлик, квартал планлари якунланганида фақатгина Садриев планни бажаролмай, оқсаб қоларди. Дам олиш соатларининг бирида бригадир йигитнинг юрагига қўл солди.— Куни-кеча Чингиз янги квартирали бўлди. Эндиги навбат сеники. Аммо дангасаликка барҳам бер. Яхши ишласанг, бирнинг икки бўлади, коллектив ўртасида юзинг ёруғ бўлади...

Шу кундан бошлаб Ҳамроқулов шогирдининг ёнида бўлди. Ширин сўзини, қимматли маслаҳатини аямади. Натижада ёш ишчи тез кунда бутунлай ўзгарди, ишга кечикиб келишлар, соатлаб папирос тутатишлар йўқ бўлди.

Ҳозирги кунда Рашид бригада машъали, нормасини доимо ортиғи билан адо этиб, кўпчиликка намуна бўлмоқда.

Ленин партиясининг аъзоси, СССР Олий Советининг депутати Шерали Ҳамроқулов халқ хизматкори сифатида ҳам эл-юрт олқишига сазовор бўлмоқда.

Партия ва ҳукуматимиз донгдор металлург Шерали Ҳамроқуловнинг 30 йиллик ҳалол меҳнатини муносиб тақдирлади. Унинг кўксини Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Ҳурмат Белгиси» ордени, «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медаллари безаб турибди.

Меҳнат кишини улуғлайди дейишади. Ҳақ гап. Шерали ака ҳам ҳалол меҳнат қилиб кам бўлмади, бахт топди, шараф топди. Меҳнат уни элга танитди, мартабасини баланд қилди, шон-шуҳратга буркади.

М. ҚАЮМОВ.

МЕҲНАТ МУҲОФАЗАСИ— ҲАММАНИНГ ИШИ

Корхона ва ташкилотларда ишчи ва хизматчиларнинг меҳнатини муҳофаза этиш унумдорликни оширишнинг муҳим воситасидир. Ўтган давр ичида областдаги касаба союз ташкилотлари корхона ва муассасаларнинг раҳбарлари бу соҳадаги КПСС XXIV съезди кўрсатмаларини амалга ошира бориб бирмунча ишларни амалга оширдилар.

Айниқса, ишлаб чиқариш маданиятининг ташкил этилиши юзасидан ўтказилган жамоат кўриги давомида кўпгина резервлар аниқланди, фойдали таклифлар ўртага ташланди. Кўрик давомида корхона ва ташкилотларда 429 та тадбир ишлаб чиқилиб, шундан 387 таси жорий этилди. 500 дан ортиқ таклиф киритилди, улардан 465 таси амалда қўлланилабошланди. Натижада эскириб қолган жуда кўп ускуналар ўзгартирилиб, янги қурилмалар, янги механизмлар ишга туширилди.

Бу жиҳатдан Тошкентдаги граммпластинкалар заводи, «Узбекфильм» киностудияси ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётида амалга оширилган айрим тадбирлар диққатга сазовордир. Ана шу корхоналарда кўпгина меҳнат жараёнлари ҳозирги замон машина ва ускуналари билан таъмин этилиб, иш маданияти юксалтирилди. Ишчи ва хизматчиларнинг ҳар жиҳатдан унумли меҳнат қилишлари учун шароит яратиб берилди.

Лекин меҳнатни муҳофаза этиш соҳасида кўрилаётган бу тадбирлар ҳамма жойда ҳам кўнгилдагидек эмас.

Тошкент полиграфия комбинатида ишлаб чиқариш бинолари ва иншоотлари қаровсиз аҳволда. Вентиляция системасидан яхши фойдаланилмайди. Цехларда дам олиш ва овқатланиш хоналари йўқ. Мавжуд душхона, кийимхоналар тартибсиз аҳволда. Биринчи босмахонада эса электр хўжалиги қаровсиз ҳолда. Бундай аҳволни «Узбеккинодеталь» заводи цехларида ҳам кўриш мумкин.

Айрим корхоналарда меҳнат ҳавфсизлигини таъминлаш устидан етарли назорат ўрнатилмаганлиги туфайли ишлаб чиқариш жароҳатлари ҳам рўй бериб турибди.

Корхона ва ташкилотларда меҳнат муҳофазасини яхшилашда ҳар йили маъмурият билан касаба союз ташкилотлари ўртасида меҳнат шароитини соғломлаштириш бўйича тузиладиган коллектив шартнома ва битимлар катта роль ўйнайди. Кўпгина корхоналарда бу иш анча яхши қўйилган.

Лекин айрим корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари касаба союз ташкилотларининг ўз вақтида назорат қилиб турмаганликларидан фойдаланиб зиммаларига олган мажбуриятларини бажармаяптилар. Натижада оғир иш жараёнларини механизациялаштириш, хоналарда санитария-гигиена ҳолатини яхшилаш бўйича амалга оширилиши лозим бўлган ишлар қоғозда қолиб кетмоқда. Кўп ҳолларда эса битимларни тузишга расмиятчилик муносабатида бўладилар. Маҳаллий комитетлар бутун йил давомида коллектив шартномалар ва битимлар қандай амалга оширилаётганлигини назорат қилиб боришлари керак. Улар бу соҳада қилинаётган ибратли ишларни намуна қилиб кўрсатиш билан бирга камчиликларни ўз вақтида тугатиш юзасидан ҳам зарур чораларни кўришлари керак. Касаба союз активларининг асосий диққат—эътиборини меҳнатни намунали муҳофаза этилишига қаратилиши керак.

Айниқса, корхона ва ташкилотларда ўсмирлар ва аёллар меҳнатидан тўғри фойдаланишга эътибор бериш лозим. Касаба союз ташкилотлари бу соҳадаги тартиб ва қоидаларнинг озгина бўлса ҳам бузилишига йўл қўймаслик учун доимий контроликни амалга оширишлари керак.

Касаба союз комитетлари меҳнат ҳақидаги қонунларга қатъий риоя қилиниши устидан контролликни йўлга қўйсинлар. Корхона ва ташкилотлардаги ана шу иш учун масъул бўлган шахсларга талабчанликни кучайтириш лозим. Меҳнатни муҳофаза қилиш, меҳнат қонунчилиги талабларига риоя қилиш бўйича хўжалик раҳбарларининг ахборотларини тез-тез эшитиб туриш керак.

Бизнинг ишимизда меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича жамоат инспекторлари ва комиссиялари катта роль ўйнашлари керак. Кўпгина корхона ва ташкилотларда бундай инспекторлар ва комиссиялар олиб бораётган ишлари яхши натижалар бермоқда. Уларнинг таклифлари ва ташаббуслари билан ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, маданий-маиший хизматни йўлга қўйиш юзасидан кўпгина ишлар амалга оширилмоқда.

Бироқ ҳамма жойда ҳам бундай комиссиялар етарли ташаббус ва талабчанлик кўрсатиб иш олиб бормайдилар. Кўпгина касаба союз комитетлари эса меҳнатни муҳофаза қилиш жамоат инспекторлари ва комиссияларига амалий ёрдам кўрсатмаётирлар. Уларнинг таклифлари, фикр мулоҳазаларини чуқур ўрганмайдилар. Бошлаган ташаббусларини вақтида қўллаб-қувватламайдилар. Шунинг учун ҳам бу комиссиялар фаолиятсизлик кўрсатмоқдалар.

Ишонамизки, касаба союз комитетлари хўжалик раҳбарлари билан ҳамкорликда меҳнатни муҳофаза этиш юзасидан олиб бораётган ишларини ҳозирги талаблар даражасига кўтариш учун зарур тадбирларни амалга оширадилар. Бу ҳар биримизнинг шарафли ишимиз ва бурчимиздир.

Ғ. ҒУЛОМОВ,
маданият ходимлари касаба союзлари область комитетининг раиси.

СЎЗ — ПРОПАГАНДИСТЛАРГА

МАЛАКА ОШИРМОҚДАЛАР

Ўтган ўқув йилида рус ва ўзбек группаларида марксча-ленинча ўқувнинг олий звеноси бошланди. Назарий семинар группаларида актуал проблемалардан бири бўлган фалсафа масалалари танлаб олинган. Ўтган ўқув йилида фалсафа масалаларининг биринчи қисми ўрганилган эди. 1972—1973 ўқув йилида фалсафа масалаларининг иккинчи қисми ўрганилади.

КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларга иқтисодий билим беришни яхшилаш тўғрисида»ги қарори муносабати билан Тўлаган Рустамов секретарлик қилаётган мактаб партия ташкилоти бюроси янги ўқув йилига пухта тайёргарлик кўрди. Коммунистлар мени пропагандист қилиб сайлашган. Ўқув бошланишидан бир ой олдин тингловчилар рўйхати тузилиб чиқди. Икки йиллик план асосида машғулотлар уюшқоқлик билан давом эттирилмоқда.

Мен пропагандистлик қилаётган группада ўттиз уч педагог қатнашяпти. Уларнинг ҳаммаси олий маълумотли.

Иккинчи рус группасида тўққиз тингловчи бўлиб, машғулотларни тажрибали пропагандист, партия бюросининг аъзоси Мария Саранская олиб боряпти.

Бундан ташқари педагоглардан Тоира Ғафурова билан Рихсия Ғафурова марксизм-ленинизм университетининг кечки курсида ўқишмоқда. Ўн киши олий ўқув юртларида билим олишмоқда.

Асосий темадан ташқари, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишлаб, халқлар дўстлиги, республикамиз маданиятининг ривожланиши, қардош республикалар халқлари ўртасидаги маданий алоқалар, республикамизнинг тўққизинчи беш йилликдаги истиқболлари каби темаларда суҳбатлар олиб борилади. Партия маорифи ўқишларининг ҳар томонлама пухта ва мунтазам олиб борилиши тингловчилар активлигини ошириш, уларнинг билим доирасини кенгайтиришга ёрдам беради.

Бир неча йиллик пропагандистлик тажрибаларимдан билдимки, сиёсий билим доираси юқори бўлган, партиямизнинг кундалик сиёсатини тўғри тушунган ўқитувчиларнинг ўз фани бўйича ва методик билим доираси кенг бўлади. Улар дарсни изчил, фан асосларига таянган ҳолда, кўргазмали қуроллар ёрдамида, қизиқарли, ғоявий-сиёсий жиҳатдан пухта олиб борадилар.

Группамизда партия ўқиши бўйича тўртинчи машғулотни ҳам ўтказдик. Беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йилидаги вазифалар юзасидан олиб борган суҳбатимизда ўқитувчи Акромов саволларга жуда яхши жавоб берди. У беш йилликнинг аҳамиятига тўхталиб мактабларда таълим-тарбия ишларини янада яхшилаш юзасидан фикр-мулоҳазаларини айтди.

Тингловчи Т. Рустамов эса СССР халқларининг дўстлиги ҳақида батафсил тўхталди. Тўгарак қатнашчиларидан Х. Обидова, М. Расулова, О. Охунжонов ва бошқа ўртоқлар машғулотларда актив қатнашадилар.

Одат бўйича янги машғулот олдидан тингловчилардан бири ўтган ҳафта ичида бўлиб ўтган энг муҳим дунё янгиликлари ҳақида 15 минут гапириб беради. Сўнг тўгарак машғулотларини бошлаймиз.

Ф. МУҲИТДИНОВ,
Тошкентдаги 84- мактаб директори, пропагандист.

ОЛМАЛИҚ ЯНГИЛИКЛАРИ

ҚУВОНЧЛИ САМАРА

СССР ташкил топганининг олтин тўйига муносиб меҳнат совғалари тайёрлаган 6-ғишт заводлар бошқармаси коллективи шу кунларда янгича ғайрат билан меҳнат қилмоқда.

Ўтган йилд а бунёдкорлар бешта қирқ квартирали турар-жойлар тиклашди. Бошқарма аҳлининг бундай муваффақиятига ўртоқ К. Прокофьев бош мастер бўлган 2-печ коллективи айниқса катта улуш қўшди. Меҳнатсеварлар янги техника, илғор технологияга суянган ҳолда меҳнат қилиб, маҳсулот ишлаб чиқаришни бир неча процентга кўпайтирдилар.

Ф. Сайфутдинов, А. Нелсов бошлиқ бригада аъзолари ҳам фақат меҳнат унумдорлигини ошириш эвазига планга қўшимча равишда ўн минглаб дона ғишт ишлаб чиқардилар.

ПЕШҚАДАМ КОЛЛЕКТИВ

Бешйилликнинг учинчи йилида Олтинтопган кон бошқармаси коллективлари орасида Сардоб карьери меҳнатчилари баракали ишламоқдалар. Карьерда тоғ жинслари плани, маҳсулотни реализация қилиш топшириғи муттасил ошириб адо этилмоқда. Шунинг учун ҳам аҳил коллектив неча ойдан бери бошқарманинг кўчма Қизил байроғини ўз қўлида сақлаб келяпти.

ТОШКЕНТ метроси қурилиши суръатлари кун сайин ортиб боряпти. Бунда компрессор қурилмасининг машинисти Алексей Ивановичнинг ҳам катта ҳиссаси бор.
СУРАТДА: машинист А. Иванов.

Л. ГЛАУБЕРЗОН фотоси.

ТОШКЕНТДАГИ заргарлик фабрикаси янги бинога кўчиб ўтди. Эндиликда бу нозик касб соҳиблари авваллари қўлда бажарадиган ишларнинг талай қисми машиналар зиммасига юклатилди. Бу эса корхонага ҳар йили 14 миллион сўмлик заргарлик буюмлари ишлаб чиқариш имконини беради.
СУРАТДА: қимматбаҳо металларни қуйиш мосламаси. Уни қуювчи Фозил Отамуҳамедов бошқаради.

И. ДУШКИН фотоси, (ЎзТАГ).

ҚАҲРАМОН ЛЕНИНГРАД ЖАСОРАТИ

САБР-МАТОНАТ ВА ҒАЛАБА

И. И. ФЕДЮНИНСКИЙ,
армия генерали, Совет Иттифоқи Қаҳрамони.

Таниқли совет ҳарбий саркардаси, армия генерали Иван Иванович Федюнинский СССР Қуроллари Кучлари сафида 53 йилдан бери хизмат қилиб келяпти. У Улуғ Ватан уруши йилларида Ленинград мудофааси раҳбарларининг бири бўлди. 1941 йили Ленинград фронтининг 42- ва 54-армияларига қўмондонлик қилди, сўнг Ленинград фронтига бошчилик қилди. 1943 йилдан то урушнинг охиригача 3-зарба берувчи армияга қўмондонлик қилди.

Гитлер ва унинг қўмондонлиги СССРга қарши уруш планини ишлаб чиқар экан, Ленинградни босиб олиш учун катта эътибор берган эди. Германия денгиз қўшинлари штаб бошлиқлари раҳбарлигининг 1941 йил 29 сентябрдаги 1-1А 1601/41 сонли директивасида шундай сатрлар бор эди:

«Фюрер Петербург шаҳрини ер юзидан буткул йўқ қилиб юборишга қарор қилди. Курсатмада барча калибрдаги артиллериялардан ва ҳаводан тухтовсиз бомбардимон қилиб, шаҳарни ишғол этиш ва унинг кулини кўкка совуриш кўзда тутилган эди.

Гитлер қўмондонлиги жуда катта кучни ишга солди. Ленинград йўналишида «Север» армияси группаси ҳужум қилиб борарди. Унинг составида ўз ҳисобида 29 дивизия ва 4-танк группаси бўлган 16 ва 18-армия фашистларининг яна бир «Центр» армияси ҳамкорлик қиларди. Бу барча группа 42 дивизияга, шу жумладан, 7 танк, 6 та моторлашган дивизияга 13 мингдан зиёд тўп ва миномётга, 1500 танк, мингдан зиёд самолёт, ҳамда 725 минг солдат ва офицерга эга эди. Немис қўшинлари Ленинград шаҳрига ана шундай куч билан ҳужум қилдилар, Ленинград фронтида уларнинг ҳужумига Фин иттифоқчилари ҳам кўмаклашдилар.

«Север» армия группасига 1940 йилда Францияга бўлган ҳужумда машҳур Мажино зарбасига бошчилик қилган генерал—фельдмаршал Фон Лееб қўмондонлик қилди. Фон Лееб бу ерда ҳам ғалаба нашидасини сурмоқчи бўлди. Ленинград қўлга олинганига бағишлаб «Астория» меҳмонхонасида бериладиган зиёфатнинг куни ҳам тайинлаб қўйилди.

10-сентябрь куни Ленинградга Олий Бош қўмондон ўринбосари, ўша пайтда армия генерали бўлган Г. К. Жуков бошчилигида бир группа ҳарбий бошлиқлар келишди. Урушнинг нафаси бу ажойиб шаҳарга ҳам етиб келган, шаҳар бир неча марта ҳаводан бомбардимон қилинган эди.

Душман қўшинлари Пулково тепалигидан асосий хавф туғдираётганини ҳисобга олган совет қўшинлари командирлари мудофаани ўша томонга қаратдилар. Ҳамма бу баландликни душман эгаллайдиган бўлса, ўша ердан туриб шаҳарга ҳужум уюштиришни яхши тушунарди. Совет жангчиларининг жасорати чексиз эди. Шаҳар аҳолиси бизга жуда катта руҳий мадад бериб турди. Улар биз билан бирга сафда туриб жанг қилишди. Ленинград партия ташкилоти ҳаракатдаги армияга ўзининг энг яхши кишиларини йўллади. Фақат урушнинг дастлабки кунининг ўзидаёқ юз мингдан зиёд ленинградликлар чақириш пунктларига, уларни фронтга юборишларини илтимос қилиб, ариза бердилар. Урушнинг энг оғир кунларида «Ленинградская правда» газетаси Киров заводи кекса ишчиларининг шаҳар мудофаачиларига йўллаган хатини босиб чиқарди:

«ҚИЗИЛ АРМИЯ ЖАНГЧИЛАРИ, ЕДДА ТУТИНГ, НА БОМБАЛАР, НА СНАРЯДЛАР, ҲАРБИЙ СИНАШ ВА ҚИЙИНЧИЛИКЛАР БИЗНИНГ БАРДОШИМИЗНИ БУКА ОЛАДИ, ЗАРБАГА ЗАРБА БИЛАН ЖАВОБ БЕРАЙЛИК... БИЗ, ПЎЛАТ ҚУЙЯПМИЗ, ЎЗИМИЗ ҲАМ АНА ШУ ПЎЛАТ СИНГАРИ МУСТАҲКАММИЗ... БИЗ КИРОВЧИЛАР ЎЛИМ ЮЗИГА ДАДИЛ БОҚМОҚДАМИЗ, БИЗ ЎЛИМДАН ЭМАС, ЎЛИМ БИЗДАН ҲАЗАР ҚИЛИШИ КЕРАК! БИЗ ҲЕЧ ҚАЧОН ҚУЛ БЎЛГАН ЭМАСМИЗ ВА ҲЕЧ ҚАЧОН ҚУЛ БЎЛМАЙМИЗ ҲАМ. ҲАЛОК БЎЛСАК БЎЛАМИЗКИ, ЛЕНИНГРАДНИ ҚЎЛДАН БЕРМАЙМИЗ!»

Бу хатни барча қисм ва бўлинмаларда ўқиган жангчилар сабр-тоқат билан мардларча жанг қилишга қасамёд қилдилар.

Гитлерчиларнинг Ленинградни ёриб кириш учун бўлган барча уринишлари барбод бўлди. Уларнинг шаҳарга мардонавор марш билан кириб бориш ҳақидаги сафсаталари пучга чиқди, Фон Леебнинг «Астория» меҳмонхонасидаги дабдабали зиёфатини эса қолдиришга тўғри келди.

Шаҳар эса ҳамон қамалда эди. Ватан билан қуруқликда алоқа узилиб қолганлиги аҳоли ва қўшинларнинг талабларини қондиришга имкон бермас, артиллерия отишмалари ва ҳаводан бомбардимон қилиш давом этарди.

Олий Бош Қўмондонлик Ленинград блокадасини ёриб ўтиш операциясини ўтказишга қарор қилди. Бу операцияни муваффақиятли ҳал этилиши армиямизнинг Сталинград жангидаги ғалабаларига ҳамоҳанг бўлиб, Улуғ Ватан урушида катта бурилиш ясашга олиб келар эди. Душман стратегик резервларини жанубга йўналтирди, шунинг учун у шимолий Ғарбда, Ленинградда қўшинларини кучайтириш имконига эга эмас эди.

Операцияда икки фронт — Ленинград ва Волхов фронтларининг икки томонидан зарба бериб, Ладога кўли районида душман группировкаларини тор-мор этиш ва шу ерда биргалашиб ҳамкорликда, Ленинград блокадасини ёриб ўтиш назарда тутилган эди.

Қўшинларимиз ҳар томонлама жиддий тайёргарликдан кейин 1943 йилнинг 12 январида душман позицияларига шиддатли ҳужум қилдилар. Совет артиллериясининг тўхтовсиз зарбаси душманни таҳликага солди. 18 январь куни Ладога кўлининг жанубий соҳили фашистлардан озод этилди, Ленинград ва Волхов фронтлари қўшинлари бир-бирига қўшилди. Эни 8—11 километрлик очилган «йўлак» орқали Ленинград мамлакат билан қуруқликдаги алоқани тиклади.

Орадан бир йил ўтгач, 1944 йилнинг январида Ленинград душман қуршовидан буткул озод этилди. Душман шаҳар остоналаридан улоқтириб ташланди...

Тиш-тирноғигача қуролланган фашизм Ватанимизга хиёнаткорона бостириб кирганида жуда кўп орзуларни хаёл қилган эди. Унинг яшин тезлигида амалга оширишни ўйлаган режалари сароб бўлиб қолди. Матонатли совет кишилари немис босқинчиларига қақшатғич зарба бердилар.

Октябрь бешиги — Ленинград қамал ичида қолганида аҳвол жуда оғир эди. Лекин совет кишиси бундан довдираб қолмади. Маҳорат ва матонат ўз қудратини намойиш қилди. 18 январда Ленинград қамали барбод этилди.

Суратда: Ленинград қамалини ёриб ўтишда иштирок қилган шоир М. А. Дудин (ўртада) Ленин орденли Ленинград ҳарбий округининг ёш жангчилари билан суҳбатлашмоқда.

С. Смольский фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Ленинград кўп тарихий кунларни эслайди. Шулардан бири 1943 йилнинг 18 январидир. Бу кун фашист қамали ёриб ўтилди.

1941 йил 8 сентябрда нацист қўшинлари Ленинград остоналарига ёриб кириб, унинг атрофини ўраб қамал ҳалқаси ҳосил қилдилар, шаҳарни мамлакат билан боғлайдиган барча коммуникацияларни кесиб ташладилар. Душманлар Ленинградни очдан ўлдирмоқчи бўлди. Улар шаҳарга юз минг авиабомба ва 150 минг снаряд ёғдирдилар. 641 минг ленинградлик оч қолиб ўлди. Ҳар уч уйдан бири шикастланди, ҳар беш уйдан бири яксон бўлди...

Аммо Ленинград бардош берди. Бардош бердигина эмас, ғалаба қозонди ва Европадаги йирик шаҳарларнинг ичида тарихда бирон марта ҳам босқинчилар киролмаган ягона шаҳар бўлиб қолди.

Қуйида ўша афсонавий кунлар ҳақидаги материаллар берилмоқда.

НЕВА БЎЙИДАГИ ЖАНГ

Абдулла Латипов—«1-Оҳангарон» совхозидаги Улуғ Ватан уруши ветеранларидан. У Октябрь тенгдоши. Деҳқон ўғли жуда ёшлигидан меҳнатга ўрганди, пахта экди ва боғ яратди. Чўпонлик ҳам қилди, кейинроқ эса тракторчилар курсини тугатиб Оҳангарон районидаги Оҳунбобоев номли колхозда ишлай бошлади. 1939 йилда Қизил Армия сафига чақирилди.

Жасорат намуналари Ленинград остонасида бошланди. 1941 йилнинг июнида дивизиянинг бутун шахсий состави тревога билан оёққа турди. Немис-фашист босқинчилари Ватанимизга ҳужум қилган эди. Абдулла Латипов хизмат қилаётган бўлинма жанговар буйруқ билан яқин орадаги ўрмонга жойлашди, икки соатдан кейин эса қурол-аслаҳа ва озиқ-овқат олиб фронтга жўнади.

122 миллиметрли тўплар батареясида Абдула шофер сифатида душманга юзма-юз чиқди. Батарея Ленинградга яқин Мча станциясида ўт очиш нуқтасини эгаллади. 1941 йил августининг охирида 300 та фашист бомбардимончилари Мча тепасида айланишиб қолди. У ерда душман авиадесантлар билан жанг қилишга тўғри келди. Қизил Армия қисмлари тиш-тирноғигача қуролланган фашистларни тўхтатаолмади. Ёнаётган ўрмон оралаб чекинишга тўғри келди.

Фашистлар Неванинг чап қирғоғига чиқиб олиб ўрмонни эгаллади. Ана шу ўрмон тепаликларидан Ладога кўли кенгликларини кўздан кечирди. А. Латипов дивизияси Синявинский тепаликлари бағрида мудофаа линиясини ташкил қилди. Дивизия мудофаасидан 12 километр нарида Ленинградликлар мудофаада туришарди.

Ленинградликларни катта ердан, атиги 12 километр масофа ажратиб турарди. Иккита фронт мана шу 12 километрни босиб ўтиши учун бир ярим йил муддат кетди. Фашистларнинг мудофааси бу ерда жуда қаттиқ ўрнашиб олган эди. Абдулла Латипов қайта формировкада гвардиячи миномётлар қисмига шофёр сифатида ўтказилди. Унга реактив миномётлар қурилмалари ёки солдатлар муҳаббат билан «Катюша» деб атайдиган қурол ортиладиган машинани топшириб қўйишди.

Синявинский ботқоқларида ойлаб жанг садолари тинмади, бу жангларда Абдулла Латипов бошқарган «ЗИС-5» автомашинаси актив иштирок этди. Қамал Ленинграднинг нафас олишига йўл қўймас, у нонсиз, ёнилғисиз оғир аҳволда қолган эди.

Фронтга келаётган ленинградлик ишчиларнинг сўзларини эшитиш солдатлар учун ўлимдан ҳам оғир эди. «Йигитлар, тўғрисини айтинг: нонга етиш учун йўл очамизми, ёки биз бола-чақаларимиз билан ўлиб кетамизми?».

1942 йилнинг баҳорида Погосте ва Малукса қишлоқлари остонасида қонли жанглар қизиб кетди.

Реактив миномёт қурилмалари ўзининг аниқ мўлжали билан душманга зарба бера бошлади. Худди ана шу ерда Абдулла ака ярадор бўлиб, госпиталга тушди. Кузда эса яна ўзининг «ЗИС» машинаси рулини тутди.

Қримдан тезлик билан олиниб Ленинградни штурм қилиш ва Невский проспекти бўйлаб юришни орзу қилган фашист дивизиялари бу ерда янчиб ташланди ва Нева соҳилидаги ботқоқ сувда абадий ётиш учун гумдон қилинди.

Абдулла ака ҳикоя қилади: 12 январь туни. Қаттиқ совуқ. Солдатлар оқ ниқобда, каскалар ҳам оққа бўялган, машиналар ҳам оппоқ. Иккинчи жанговар армия ҳужумга тайёрланмоқда.

Фронтнинг ҳар бир километрига бизнинг қўмондонлик 160 тадан тўп қўйган. Кўплаб реактив миномётлар қурилмаси ҳам бор. Тонг бўзара бошлаганда, душман томонга отилган қизил ракетадан сўнг ер ларзага келди: артиллерия тайёргарлиги бошланган эди.

Немисларнинг олдинги каторида бир ярим соат олов тинмади. Ҳаво очиқ бўлишига қарамай, аланга тутунларидан қуёш кўринмасди. Ўрмонлар ёняпти, ботқоқдаги торф ёнмоқда, 8- ишчи посёлкаси ёняпти. Худди ана шу ердан немис мудофаасининг олдинги қатори ўтган эди. Абдулла Латиповнинг реактив қурилмаси душман томонга тўхтовсиз снарядлар улоқтирмоқда эди. 8- ишчи посёлкаси ортида тўрт кун мобайнида аёвсиз жанг давом этди. Ҳужум кетидан ҳужум уюштирилмоқда.

15 январда посёлкада юзма-юз жанглар қизиб кетди. Пичоқ, белкураклар, милтиқ ва автомат қўндоқлари билан муштлашдилар. Фашист мудофааси линияси яксон қилинганда асрга олиш учун ҳеч ким қолмаганди: траншеяларда фақат душман ўликлари чўзилиб ётарди.

Бу пайтда Ленинград дивизиялари Нева музи устидан ўтиб, душман мудофаасини ёриб Шлиссербург кўчаларида жанг бошлаб юборганди.

Бирнеча соатдан кейин қувончли хабар Ленинградгача етиб борди. Бу ерда одамлар шодлигидан йиғлар, бир-бирига етти ёт бегоналар қучоқлашишар ва ўпишишарди.

Қўлга киритилган жойда жангчи қурувчилар мисли кўрилмаган қисқа муддатда — икки ҳафтада ботқоқлик устидан 36 километрлик темир йўл линиясини, «Ғалаба йўлини» барпо этдилар. Мана шу ғалаба йўлидан Ленинградга нон ва ёнилғи оқиб кела бошлади.

Абдулла Латипов демобилизациядан сўнг яна Оҳангарон районига қайтиб келди. Колхоз раиси бўлиб ишлади, айни вақтда қишлоқ хўжалиги институтида ўқиди. Ҳозир у «1- Оҳангарон» совхозида бош агроном.

В. УРИЦКИЙ.

РЕПОРТАЖ

САМО ЛОЧИНЛАРИ

Ленинград ва Тошкент — жуда қадимдан қадрдон меҳмондўст шаҳарлар. Улар аҳолисининг дўстлиги ҳам мустаҳкам. Лекин ҳозир гап бу ҳақда бормайди. Биз кўпинча, осмону фалакда учамиз, гўзал ва шинам ҳаво лайнерлари бизга жуда маъқул бўлади, ҳайратланамиз. Бироқ, уларни бошқараётган учувчилар тўғрисида кам ўйлаймиз. Ваҳоланки, булут усти кенгликларига парвоз этаётиб, ҳаётимизни, тақдиримизни бутунлай ана шу ҳаворанг костюмли кишилар қўлига топшириб қўямиз...

Ленинград ва Тошкент маршрутида қадимдан самолётлар қатнайди. Ҳозирги кунда «Ил-18», «Ту-104» каби қулай тезучар ҳаво лайнерлари ҳаммаси бўлиб олти соатдагина Тошкентдан инқилоб бешиги бўлган Ленинградга элтиб қўяди. Бу кумушранг машиналар ҳар куни ва ҳар йили, қишда ҳам ёзда ҳам, иссиқда ҳам совуқда ҳам минглаб тошкентликлар ва ленинградликларни манзилига етказади. Бу гал мени самода бизга хизмат кўрсатадиган экипаж аъзолари кимлар эканлиги қизиқтириб қолди. Улар билан танишишга қатъий аҳд қилдим. Лекин, олдинроқ йўловчилар билан танишиш лозимга ўхшайди.

... Ленинградда совуқ. Бироқ, аэропортда бу нарса сезилмайди. Атрофга бахтли табассумлардан, кўплаб турли гулдасталардан илиқлик таралмоқда. Кутиш залида Тошкентга отланиб турган йўловчилар кўп. Улар вақтни қисқартиш учун ўзаро суҳбатлашишади. Суҳбатга мен ҳам қўшилдим. Қўлида шоколад қутичалари тутган йигитга яқинлашдим.

— Қизим Луизага совғалар, — дейди у жилмайиб.

Бу, Ғайрат Исломбеков, врач, болалар хирурги. У Тошкентга бахтиёр қайтаяпти. Чунки, Ғайрат бирнеча йил аввал Ленинград педиатрия медицина институти аспирантурасига кирган эди. Мана энди у кандидатлик диссертациясини муваффақиятли ёқлаб, ўз шаҳрига кетмоқда. Ёш олим билан бўлаётган суҳбатимизга кўксида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Олтин юлдузи порлаб турган ўзбек аёлининг қўнғироқдек овози қўшилди. Машҳур тошкентлик тўқувчи Буолма Жўраева ленинградлик мусобақадош дугонаси — «Рабочий» фабрикасининг йигирувчиси Александра Волкова ҳузурига келган экан. Залда ТошПИ студентларининг қувноқ қаҳқахасини ҳам кўриш мумкин. Ленинградлик таржимон шоир. С. Северцов ўзбек ёзувчиларининг таклифига биноан Тошкентга кетяпти. Ленинград метрополитени қурувчиларининг катта группаси Тошкент метросини қуришга шошилишмоқда... Бизнинг танишув суҳбатимизни дикторнинг овози бўлди: самолётга таклиф қилиняпти.

Кумуш лайнер кўкда парвоз қилди. Салонда бортпроводник қиз пайдо бўлди:

— Ленинград—Тошкент рейсини Граждан ҳаво флотининг тажрибали экипажи амалга оширмоқда. Кема командири СССРда хизмат кўрсатган учувчи ўртоқ Докудовский, учиш баландлиги 9 минг метр.

Учиш баландлиги... бу термин кўпинча мутахассис бўлмаган кишилар учун ҳам тушунарли. Менга бу сўзларни кенгроқ тушуниш керакдек туюлади. Учиш баландлиги — бу учувчи ҳаётида фаолиятида забт этган кенгликлар ҳамдир. Бу маҳорат пиллапоялари, унинг таланти ва қалб саховатининг намойишидир. Григорий Андреевич Докудовский ўз ишида катта баландликларни забт этди. Сидқидиллик, иштиёқ, муҳаббат—унинг учувчилик касбига муносабатини шу сўзлар билан белгилаш мумкин. У 37 йил граждан авиациясида ишлаб, бирон марта ҳам ҳодисага, бирон марта ҳам самолётнинг шикастланишига йўл қўймади. Докудовскийнинг аварияси парвози 20 минг соатни ташкил қилади. Бошқача қилиб айтганда, бу, осмонда ўтказилган икки ярим йил деган гап. Григорий Андреевич ўзининг само ҳаётида кўп янги трассаларни очди, кўп тонгларни мамлакатимизнинг турли бурчакларида қарши олди. Элликинчи йилларда у мамлакатимизда биринчилар қатори «Ту-104» лайнерда осмонга кўтарилди. Унинг шогирдлари ҳам анчагина. Тошкентлик учувчилар А. Эргашев, П. Чернов, М. Новицкий, бортмеханиги К. Иброҳимовлар Григорий Андреевични устоз дея ҳурмат қилишади. Тажрибали учувчи 80 дан ортиқ командирларни тарбиялаб етиштирди.

Мана биз бугун ким билан парвоз қилаяпмиз...

Салонда бортпроводник қиз пайдо бўлди:

— Рейс ниҳоясига етмоқда. Ўзбекистон ССР пойтахтига тушяпмиз...

Улкан машина ерга енгил қўнди. Йўловчилар истиқболига экипаж командири Григорий Андреевич чиқиб, бизни яхши етиб келганимиз билан табриклади...

— Салом, қадрдон Тошкент. Бу шаҳар Докудовский учун ҳам қадрдон. Худди шу ерда у ўз маҳоратини оширди, уруш йиллари Чкалов номли заводда тайёрланган жанговар самолётлар унинг қўлидан ўтди.

— Салом, қадрдон Тошкент, — деди Г. А. Докудовский йўловчилар билан баравар.

Р. СОБИТОВ,
Ленинград—Тошкент авиалинияси.

БИР БУРДА НОН

1941 йилнинг ноябрь ойи ўрталаридан 1942 йилнинг январь ойи охиригача бўлган давр қамалда қолганлар учун энг машаққатли ва оғир кунлар бўлди. Одамлар Ладогадаги қишки йўлга нажот ва умид билан боқдилар.

Қамалнинг 107 кунида «25 декабргача» унни истеъмол қилиш қарийб тўрт мартага қисқартирилди. Мажолсизлик ва қаттиқ совуқ натижасида ноябрь ойида 11085 киши ҳалок бўлди. Декабрда бу рақам 52881 га етди. Яна қанчадан-қанча ёшу қари ўлим билан олишарди. Январь-февраль ойида ҳалокат ўзининг энг юксак чўққисига чиқди. Ана шу икки ойда, яъни 60 кунда 199187 киши вафот этди.

Қамал пайтида очликдан 641 минг киши ўлди. Бу ҳисобга жангда ва госпиталда ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар, душман бомбаси ва тўплари остида қолиб, Ленинградга дафн этилган гражданлар кирмайди.

Очлик одамларни қийнар, ҳамма қишки йўл ишга тушиб, озиқ-овқат олиб келишни сабрсизлик билан кутарди. Бироқ, ўчакишгандек кўл музламас эди. Мана, ўша орзиқиб кутилган дақиқалар ҳам етиб келди, 22 ноябрь тонг отарида бирин-кетин машиналар маълум оралиқдаги муз устидан шаҳарга кириб келишди. 23 ноябрда колонна яна қайтиб келди, 33 тонна озиқ-овқат келтирилди.

Машаққатли меҳнатнинг икки ойидан кейин шоферлар, йўл кўрсатувчилар, ремонтчилар, алоқачилар ишга анча кўникиб қолишди, тажрибалари ортди. Кеча-кундузнинг истаган пайтда, довул ва совуқда улар машиналар ҳаракатини моҳирлик билан бошқаришди.

Ладога кўли орқали ўрнатилган бу қишки йўл ёки халқ таъбири билан айтганда «Ҳаёт йўли» кун сайин жонланиб борар, машиналар тўхтовсиз икки томонга қатнар эди. Немис-фашист қўшинлари йўл қурилишини кузатишар, ўсиб бораётган транспорт ҳаракатини бомбардимон қилар ва нишонга олар, лекин уни яксон қилишнинг уддасидан чиқолмасди.

(АПН).

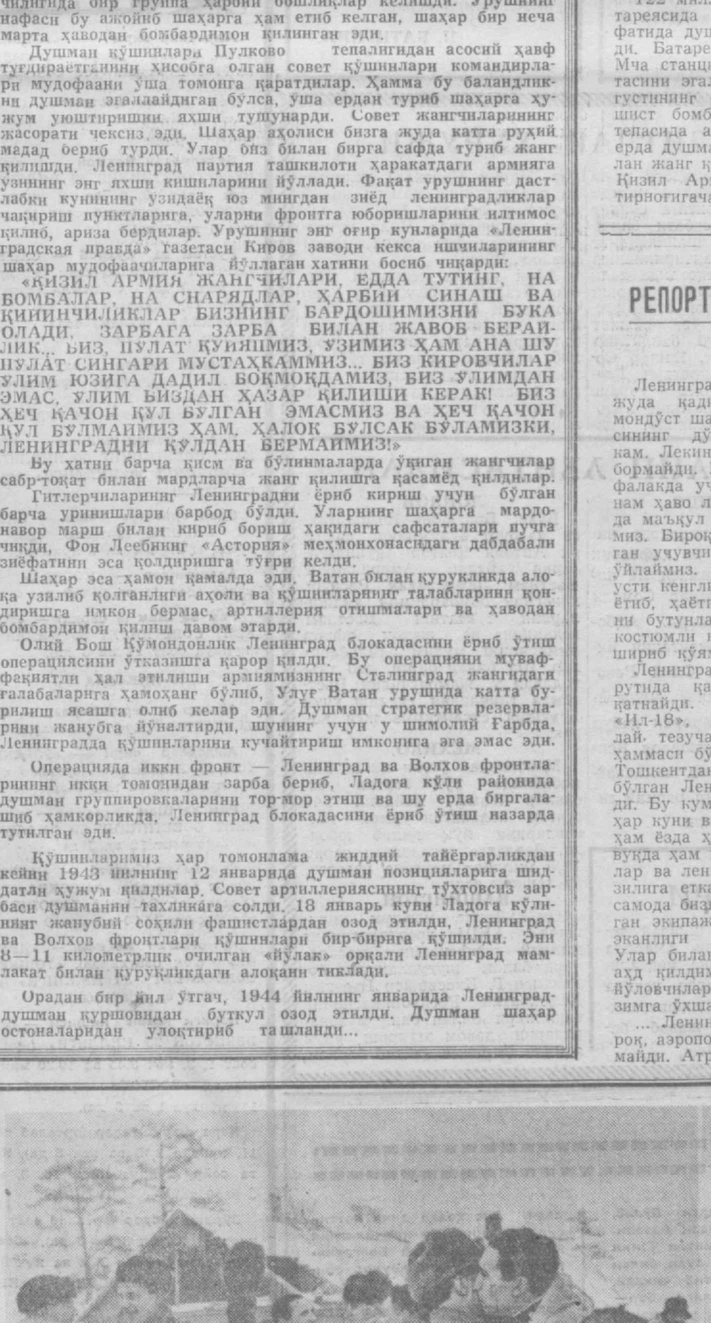

Ленинград области. Кичкинагина Назия дарёси соҳилидан Нева тепаликларигача — ҳаммаси бўлиб бирнеча километр. Мана шу ерда 1943 йилнинг ғалаба январигача олти кун қонли жанглар бўлди. Худди шу ерда, бундан ўттиз йил муқаддам Ленинград ва Волхов фронтлари жангчиларининг ҳужуми бошланди. Мақсад — Ленинград қамалини ёриб ўтиш.

Пухта тайёрланган операция 18 январь тонгида муваффақиятли амалга оширилди. Икки фронт жангчилари бирлашдилар, Ленинград атрофидаги душман халқаси ёриб ўтилди.

Суратларда: (чапдан) 1943 йил. Ленинград қамали барбод бўлди! Волхов ва Ленинград фронти жангчилари ҳамда командирларининг учрашуви. (Ўнгда) 1973 йил. Ленинград қамалини барбод қилишда қатнашганлар — истеъфодаги генерал-майор А. Б. Иванов, истеъфодаги полковник А. И. Шерстнев ва истеъфодаги генерал-лейтенант С. Н. Боршев Волхов ҳамда Ленинград фронти бирлашган жойда.

С. Смольский фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

СОЛДАТ САҲИФАСИ № 88

ПАРНИКЛАРДА САБЗАВОТ УРУҒИ ЭКИЛМОҚДА

Қиш мавсуми давом этмоқда, Тошкент областидаги колхоз ва совхозларнинг парник хўжаликларида эса сабзавот уруғи экилмоқда. Бу ерда ҳозирғача эртаги карамнинг минг килограммдан кўпроқ уруғи сепиб қўйилди.

Калинин районидаги Карл Маркс номли, «Ленин йўли», Охунбобоев номли ихтисослаштирилган сабзавотчилик колхозларида карам кўчатини пикировка қилишга киришилди. Тез вақт ичида бу ерда томат, болгар гармдориси, бақлажон ва бошқа хил эртаги сабзавот экинлари экила бошлайди.

Область хўжаликларида 115 мингта парник роми экиш ишларига тайёрлаб қўйилди. Жами 170 мингта шундай ром тайёрланади.

Пойтахт областининг сабзавотчилари беш йилликнинг учинчи йилида 246 минг тонна сабзавот етиштиришга қарор қилдилар. Бу эса ўтган йилдагидан 12 минг тонна кўпдир.

(ЎзТАГ).

МЕҲНАТСЕВАРЛАР СЛЁТИ

Областимиз мактабларидаги ишлаб чиқариш бригадалари аъзолари ўтган йил якунларидан хурсандлар. Меҳнатсевар ўқувчиларнинг яқинда Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозида бўлиб ўтган анъанавий бешинчи слётида бригадалар иш тажрибалари умумлаштирилди.

Йиғилишда область бўйича социалистик мусобақаси ғолиблари ҳам аниқланди. Оққўрғонлик меҳнатсевар ёшлар мусобақада биринчи ўринни эгалладилар.

Шунингдек, энг илғор бригада вакиллари шу йил март ойида бўладиган республика слётига делегат қилиб сайландилар. Слётда областдаги барча ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларига қарата мурожаат қабул қилинди.

Калинин районидаги Ойбек номли 40-ўрта мактабда бичиш-тикиш тўгараги ишлаб турибди. Бу ерда 150 дан ортиқроқ тўгарак раҳбари Райҳон Юсупова бошчилигида тикувчилик касбини ўрганяпти. Тўгаракни битиргач улар тикув фабрикасида бемалол ишлай оладилар.

СУРАТДА: Р. Юсупова ўнинчи синф ўқувчиси Шарофат Каримованинг ишини текшириб кўрмоқда.

Қ. РОЗИҚОВ фотоси, (ЎзТАГ).

ҚУТИЧАГА ЯШИРИНГАН „ДУШМАН"

Кичкина Бахтиёр ота-онасининг тезроқ ишга кетишини кутиб турарди. Ниҳоят, у кутган дақиқалар етиб келди. Бахтиёр қолдирилган гугурт қутисини осонгина олиб тезда олов ёқди.

Чиғатой кўчасидаги 6-уйда яшайдиган Бойохуновлар оиласи бахтига болакайнинг бу ўйини бахтсиз ҳодисага олиб келмади. Бунга вақтида ёрдамга етиб келган ўт ўчирувчилар сабаб бўлишди. Агар улар сал кечикишса борми... Ота-онанинг эътиборсизлиги анчагина жиҳозларнинг кул бўлишига олиб келди.

Худди шундай ҳодисалар Даргомижский кўчасидаги 67-уйда, Чилонзор массиви, 13-квартал, 13-уйда ҳам содир бўлди. Университет кўчасида эса бир гуруҳ болалар янги қурилаётган тўққиз қаватли уй олдида гулхан ёқишди. Уни ўчириш ҳам ўт ўчирувчи бўлинмага жуда қийин бўлди.

Баъзи ота-оналар фарзандларига гугурт билан ўйнаш қанчалик хунук оқибатларга олиб келишини тушунтириш учун вақт топишолмайди. Оловнинг қизғиш алангаси эса болаларга жуда ғалати туюлади. Айниқса, ҳозирги кунда ёнғин чиқиши ҳодисалари нисбатан кўпайди. Чунки печь, электрокамин ва бошқаларни ёқиш болаларга топширилиши ёнғинга сабаб бўлмоқда.

Яқинда 4-Табибий проездидаги 42-уйда ёнғин чиқди. Уйда ёлғиз қолдирилган бола гугурт билан ўйнаб аланга ҳосил қилди. Бунда ҳам ўт ўчирувчилар вақтида етиб келиб, болани қутқариб қолишди. Бошқа бир ҳолда эса ота-она уч болани уйга қўйиб, эшикни қулфлаб кетишган. Гугурт билан ўйнаган болалар оловдан қочиш учун диван ва кроватлар тагига яширинишган... Бу фожиали ҳодиса Першин кўчасидаги 329-уйда содир бўлди.

Қутичага яширинган душманни асло болалар қўлига бериб қўймаслигимиз керак.

Н. БАТИГИНА.

ҚИШДА ЕЗ НЕЪМАТЛАРИ

ОБЛАСТИМИЗНИНГ хўжаликларида теплица комбинатлари қурилиши авж олдирилмоқда. Қишлоқ аҳолиси тошкентликларни қишда ҳам сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаш мақсадида бу теплицаларни барпо этмоқдалар.

Калинин районидаги «Ленин йўли» колхозида олти гектарлик теплица хўжалигини қуриш ишлари бошлаб юборилди. Бу комбинат кунига беш тоннага яқин сабзавот маҳсулотларини етиштириб беради.

Тўққизинчи беш йилликнинг охирига бориб колхозда теплица хўжалиги қурилиши ўн гектар майдонга етказилади.

Районнинг Охунбобоев номли колхозида қурилган теплица хўжалиги шаҳар аҳолисига маҳсулот бера бошлади. Келаси йилдан бошлаб бу хўжаликда ҳам теплица қуриш ишлари кўлами яна кенгаяди. Тўққизинчи беш йилликнинг охирига бориб колхозда уч гектарлик янги теплица хўжалиги ишга туширилади.

ЯНГИЛИКЛАР, ХУШХАБАРЛАР

ИСТИРОҲАТ БОҒЛАРИ КЎПАЙМОҚДА

МЕҲНАТКАШЛАР учун қурилаётган маданият-истироҳат боғлари тобора кўпаймоқда. Бу боғларда меҳнаткашлар ёзнинг жазирама кунларида мириқиб дам оладилар. Бекободликлар бу йил беш гектар ерга янги маданият-истироҳат боғи ташкил этишга қарор қилишди. Шу кунларда боғнинг атрофи текисланиб, кенгайтирилмоқда.

Боғда кичкинтойлар учун ҳам майдончалар ташкил этилади. Бир неча жойларда фонтанчалар бўлиб, кичик-кичик ҳовузчалар яратилади. Оҳангарон районидаги маданият ва истироҳат боғи ҳам бу йил тўла ишга туширилади. Ўтган йили бу боғда жуда кўп манзарали дарахт кўчатлари ўтказилиб, парвариш қилинган эди. Бу ниҳолларнинг сони ўтган йилга нисбатан яна бир неча юз тупга кўпайди.

Областимизнинг Оққўрғон ва Бўстонлиқ районларида ҳам янги маданият ва истироҳат боғлари ташкил этилмоқда

УЙ МУБОРАК

ПОЙТАХТИМИЗДА деярли ҳар ҳафтада бир турар-жой биноси фойдаланишга топширилаяпти, десак муболаға бўлмаса керак. Қўли гул қурувчиларимиз Тошкентнинг чиройига чирой қўшиш ишқида тинмай меҳнат қилмоқдалар.

Куни кеча 2-Қорақамиш массивида иккита 72 квартирали уйни давлат комиссияси қабул қилиб олди. Эрта-индин бу уйларда тошкентликлар ҳовли тўйлари ўтказишади. Шу ойнинг охирига бориб Қорақамиш массивида яна учта кўп квартирали бинолар фойдаланишга топширилади.

Юнусобод массивида ҳам жуда кўп турар-жой бинолари қурилаётир. Яқинда қурувчилар иккита 32 квартирали уйни фойдаланишга топширишди. Бу уйларнинг бирига поликлиника жойлашади.

САНЪАТКОРЛАР ҚИШЛОҚДА

САНЪАТКОРЛАРИМИЗ ўзларининг жозибали қўшиқ ва рақслари билан деҳқонлар дилини хушнуд этмоқдалар. Ўзбекистон ССР халқ артисти Қундуз Миркаримова бошлиқ бир группа санъаткорлар Бўка, Ўрта Чирчиқ, Оққўрғон, Бекобод ва бошқа районларда ўз санъатларини намойиш этмоқдалар. Улар биргина пахтакорлар ҳузурида бўлмасдан, балки мўл сут ва гўшт етиштираётган чорвадорлар ҳузурида ҳам бўлишади.

«Лазги» ансамблининг санъати мамлакатимиз бўйлаб донги кетган. Бу ансамблнинг ҳам бир группа санъаткорлари Қашқадарё, Самарқанд областлари пахтакорларига ўзларининг санъатларини намойиш этиш учун йўл олдилар. Улар 20 кун давомида шу областлар хўжаликларида бўлишиб, деҳқонларимизнинг дилларини хушнуд этишади.

Бундан ташқари филармониянинг яна бир группа артистлари наманганлик дўстларимиз диёрига ташриф буюришади.

ЎҚУВЧИЛАР ЖАМИЯТИ

Бундан икки йил муқаддам Тошкентдаги Крупская номли пионерлар саройида ибратли ишга қўл урилиб, юқори синф ўқувчиларининг илмий жамияти ташкил этилди. Бугунги кунда мазкур жамият ўз фаолиятини кенгайтириб юборди.

Жамият Ленин районн мактабларидаги қобилиятли ўқувчилар учун чинакам амалий ва илмий база бўлиб қолди. Унинг аъзолари ҳузурида қатор олий ўқув юртлари ва илмий муассасалар олимлари меҳмон бўлдилар.

Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти, «Тошкентгеология» тресги ва бошқа ташкилотлар ижодкор ёшлар жамиятини оталиққа олиб, ҳар томонлама ёрдам бериб турибдилар.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАРДА

ВАРШАВА. (ТАСС мухбири). Польшада 1973 йил поляк фани йили деб эълон қилинди. Польша Бирлашган Ишчи партияси Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ва Польша Халқ Республикаси Министрлар совети бу қарорни қабул қилганлигининг боиси шуки, бу йил учта муҳим байрам—буюк поляк астрономи Н. Коперник туғилган куннинг 500 йиллиги, Польшада халқ маорифи комиссияси тузилган куннинг 200 йиллиги ва фанлар академиясининг 100 йиллиги нишонланади.

Юбилей тантаналари «фан социалистик ватанга» деган шиор остида ўтказилади. Шу йилнинг июнь ойида поляк олимларининг конгресси ўтказилади. Бу конгресс жуда катта воқеа бўлади. Конгресс социалистик ҳамдўстликдаги давлатлар билан илмий ҳамкорлик кенгайиб ва кўчайиб борганлигини эътиборга олиб, фанни янада ривожлантиришнинг яқин 10—15 йилга мўлжалланган программасини ишлаб чиқади.

Партия ва давлат Польша Халқ Республикасида фанни ривожлантиришга жуда катта эътибор бермоқдалар. 1971—1975 йилларга мўлжалланган ҳозирги беш йилликда фан ва техникани ривожлантириш учун 105 миллиард злотий ажратилади.

Фан ва техникани ривожлантириш учун сарф қилинган маблағлар яхши натижалар беряпти. Кейинги икки йил ичида Польша Халқ Республикасининг илмий тадқиқот потенциали ортди. Мамлакат олдида турган асосий вазифаларни ҳал этишда фаннинг роли ошди. Фан-техника соҳасида эришилган янги муваффақиятлар бир қанча саноат тармоқларида ишлаб чиқариш технологиясини яхшилаш имконини берди.

БЕРЛИН. Берлин аҳолиси ва Германия Демократик Республикаси пойтахтига келган меҳмонлардан 115 минг киши «СССР-50» фотовиставкасини томоша қилди. Бу виставкани Герман—Совет дўстлиги жамияти Берлиндаги телебашня ёнидаги кўргазма павильонида ташкил этди. Кўп миллатли Совет Иттифоқининг ярим асрлик юбилейига бағишланган бу виставка эндиликда Дрезден, Магдебург ва Лейпцигда намойиш қилинади.

БЕЛГРАД. Ўтган йили Югославия саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми 1971 йилдагига нисбатан 7,7 процент ортди. Иттифоқ статистика Бошқармасининг директори И. Латифич бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида шу ҳақда гапирди.

Кемасозлик корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқариш ғоят усиб, 25 процент кўпайди. 1972 йилда химия саноати, электр энергетика, рангли металлургия, кўнчилик, пойафзал, тўқимачилик, қоғоз саноати ва Югославия экономикасининг бошқа бир қанча тармоқлари ҳам тез суръатлар билан ривожланади.

Яқинда Никарагуа пойтахти Манагуа шаҳрида қаттиқ ер қимирлади. Минглаб оилалар бошпанасиз қолди, бир неча кварталлар харобага айланди. Суратда: ер силкингандан сўнг шикастланган турар-жой биноларини кўриб турибсиз. АФП—ТАСС фотоси.

БАНДИТЛАР ХУРУЖИ

САНТЬЯГО. Чилидаги реакцион кучлар шу йил 4 мартда мамлакат парламентига сайлов ўтказилиши муносабати билан сайловолди кампаниясининг нормал ривожлантирилишига ҳалақит бериш мақсадида халқ бирлиги партияларига қарши игвогарликни давом эттирмоқдалар. Утакетган ўнг фашист гуруҳларга мансуб бандитлар Чили Коммунистик Ёшлар Союзининг Бош секретари Гладис Марин аҳоли учрашган вақтда шу союзнинг аъзоларига ҳужум қилдилар. Гладис Марин Сантьяго вилоятида депутатликка номзод қилиб овозга қўйилади. Ана шу ҳужум натижасида Чили комсомолларидан бир қанча киши ярадор бўлди.

Айни вақтда реакцион матбуот ўтакетган ўнглар ва улар томонидан ёлланган бандитларнинг ана шу зўравонлигидан эътиборни четга тортишга уриниб, кейинги кунларда гўё оппозициячи партияларнинг пропагандистларига ҳужум қилинганлиги тўғрисидаги уйдирмаларни тарқатмоқда.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

МОГАДИШО

Сомалида чет тилларда чиқадиган кундалик ва ҳафталик газеталарнинг ҳаммаси 21 январдан бошлаб фақат Сомали тилида нашр этилади. Ахборот ва миллий ориентация министрлиги Сомали Олий Революцион Кенгашининг декретига мувофиқ шу қарорни қабул қилди. Олий Революцион Кенгаш Сомали тилини мамлакатнинг бирдан — бир расмий тили, деб эълон қилди.

ЛОНДОН

Буюк Британия Компартияси матбуот бўлимининг раҳбари Антони Чейтер қуйидагиларни айтди: Американинг Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишларини тўхтатиш Вьетнам халқининг ва жаҳон афкор оммасининг муҳим ғалабасидир. Шу билан бирга, деб таъкидлади у, жамоатчилик Вьетнамда тинчликни тиклаш учун курашни сусайтирмаслиги керак.

МЕХИКО.

Мексикада ўтган икки йил мобайнида рўй берган ёнғинлар жами майдони 140 гектар келадиган ўрмон массивларини йўқ қилиб юборди. Давлатга етказилган зарар 11,5 миллион мексика пессосини ташкил этди.

ВАШИНГТОН

Оқ уйнинг маълум қилишича, АҚШ президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Г. Киссинжер Вьетнам Демократик Республикасининг вакиллари билан ёпиқ музокараларни давом эттириш учун яқинда Парижга қайтиб боради.

ПЕНТАГОН ВАКИЛИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Пентагон вакили Қўшма Штатлар «зарур бўлиб қолган тақдирда» Жанубий Вьетнам, Камбоджа ва Лаосда ҳарбий операцияларни, шу жумладан осмондан зарба беришни давом эттиради, деб айтди. У президент Р. Никсон 17-параллелдан шимолда ВДР территориясини осмондан ва денгиздан бомбардимон қилишни, шунингдек унинг портларини бундан буён миналашни тўхтатиш тўғрисида буйруқ берганлиги муносабати билан мухбирларнинг саволларига жавобан шундай деди. Пентагон вакили Америка самолётлари разведка мақсадида ВДР территорияси устида учишни давом эттираверадими, деган саволга жавоб беришдан бош тортди.

ҲАР ТЎҒРИДА

ҚАВАТЛИ СУВ

Бир кўлнинг суви беш хил таъм бериши мумкинми? Маълум бўлишича, Баренц денгизидаги Кильдин оролида шундай кўл бор. Бундай кўл дунёнинг бошқа ҳеч қаерида учрамайди.

Кўлнинг энг тубида ёпишқоқ лойқа юзидаги қатлам сероводородга тўйинган бўлиб, ҳар қандай жондорни ўлдиради.

Иккинчи қаватда — кўтарилиб келаётган сероводород ачитган сувда қип-қизил бактериялар зич ҳолда жойлашган. Пастдаги заҳарли газнинг бирон зарраси бу ўзига хос девордан учинчи «қават»га ўта олмайди. Шунинг учун бўлса керак, бу қаватда денгиз балиқлари ва бошқа жониворлар ҳаёт кечирадилар.

Тўртинчи «қават»даги сув эса озгина шўрроқ бўлиб, бу қатлам сув ҳайвонларининг ҳаёти учун хавфсиз ва ниҳоят, кўлнинг устки «қавати» тип-тиниқ чучук булоқ сувидир.

Бу ажойиб кўл сувининг қават-қават бўлиб туриши нимадан ва нима учун бу қатламлар ҳеч маҳал бир-бирига қўшилиб кетмайди? Бу саволга ҳозирча жавоб топилгани йўқ.

ТЕБРАНУВЧИ МИНОРАЛАР

Ҳиндистоннинг Аҳмадобод шаҳрида 1450 йилда қурилган мачит бор. Унинг миноралари тебраниб туради.

Уларнинг баландлиги 23 метр. Бу архитектура ёдгорлигининг ажойиблиги шундаки, минораларни бир киши қўзғата олади. Қадимий меъмор миноралар шундай қурилганки, улардан биттаси чайқалса, иккинчиси ҳам дарҳол тебранади. 500 йилдан кўпроқ вақт давомида одамлар бу миноралларнинг ажойиб хислатини кузатиб турибдилар. Аммо шу вақтгача ҳеч ким уларнинг сирига тушуниб ета олгани йўқ.

БУҒДОЙ БИЛАН СУЛИ «БОЛАСИ»

Венгрияда қишлоқ хўжалик илмий тадқиқот институтининг олими Аркад Кисс буғдой билан сулини чатиштириб янги хил неъмат олди, уни «тритиколе» деб номлади. Янги хил дон сулига ўхшаб кетади, аммо ҳосили икки-уч ҳисса кўп-гектаридан 50 центнергача дон беради. Унда 18 процент оқсил моддаси бўлиб, нони буғдой нонидан мазалироқ. Хуллас, тритиколе ўзини яратган буғдой ва сули билан рақобат қилса ютиб чиқади, лекин бир камчилиги бор—жуда баланд ўсади, уни машинада ўриш қийин. Мутахассислар бунинг учун афсусланишаётганлари йўқ. Тритиколени паст бўйли қилишнинг иложи бор, бироқ баланд ўсганидан хашак учун ҳам фойдаланса бўлади.

БЕҲИ ТАЪМЛИ ОЛМА

Беҳини аксарият овқатга ишлатилади ёки пиширйб ейилади. Аис ҳолда анча қаттиқ бўлади. Унинг бу камчилигини йўқотиш мақсадида Болгариянинг машҳур мевашунос олими Васил Панов беҳини олма билан чатиштирди. Унда иккита чидамли гибрид олди. Янги нав мевада беҳи ва олманинг сифатлари бор: беҳининг мазаси-ю, ҳиди, олманинг юмшоқлиги, ширин таъми. Ҳар бир дона олма—беҳининг оғирлиги 500 граммгача етади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 дан **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.00 — **Кўрсатувлар программаси.**

Рус тилида: 18.05 — **Ким энг кучли?** (қўғирчоқ фильм), 18.20 — **«Ешлик»** студияси кўрсатади. **«Бу ҳақда уйлаб кўринг,** 19.00 — **Меҳнатни шарафлаймиз,** 20.00 — **«Ахборот»** информацион программаси.

Ўзбек тилида: 20.15 — **Ўн минут шеърхонлик,** 20.25 — **«Ахборот»** информацион программаси, 20.55 — **АССАЛОМ, ТЕАТР. Х. РАҲИМОВ, У. ИСМОИЛОВ. «Зафар»** (телевизион опера премьераси), 23.10 — Рангли телевидение. **Бизнинг Ленинград** (ҳужжатли фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

ЎҚУВ ПРОГРАММАСИ

Рус тилида: 11.30 — **Жамиятшунослик.** Иқтисод ва хўжалик ҳисоботи.

18.00 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 — **Тошкент янгиликлари.**

Рус тилида 19.10 — **Шоир ва замон** (телефильм), 19.50 — **Болтиқ осмони** (2-серияси), 21.20 — **Пойтахтимиз меҳмонлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 18/I да **Чио-чио-сан,** 19/I да **Оққўш кўли,** 20/I да **Князь Игорь.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/I да **Самандар,** 19/I да **Бой ила хизматчи,** 20/I да **Инқилоб тонги.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 18/I да **Жон қизлар.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/I да **Беш кунлик куёв,** 19/I да **Биринчи бўса,** 20/I да **Трибунал.**

КИНО

Аждодлар сири — «ЎЗБЕКИСТОН», «МИР» (жуфт соатларда), Ғ. ҒУЛОМ номли (тоқ соатларда).

Сен менинг ҳаётимсан (2 серия) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Кутилмаган меҳмон — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6, 8 ва 9 яримда), «ВОСТОК» (эрталаб соат 11, кундуз 3 ва 5 да).

Рустам ва Сухроб — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11 ярим ва кеч 9 да), «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва 2 да), «МОСКВА» (кундуз соат 1, 3, 5 ва кеч 7 да).

Андрей Рублев (кундуз соат 3 ва кеч 8 да), **Қора фаришталар** (эрталаб соат 11, кундуз 12, 2, 5, кеч 6 ва 9 да): — «СПУТНИК».

Нариги томон кишиси — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Одам оркестр: Тахта — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11 ярим, кундуз 4 ва 6 яримда).

Адашганлар — «МОСКВА» (эртала6 соат 11 ва кеч 9 да).

Рам ва Шам (2 серия) — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12 ва 3 да).

19 ЯНВАРДА

Аёллар ва берсальерлар — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Аждодлар сири — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эртала6 соат 11, кундуз 5 ва кеч 7 да).

Рам ва Шам (2 серия) — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12 ва 3 да).

Рустам ва Сухроб — «ЧАЙКА» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (тоқ соатларда), САНЪАТ САРОЙИ (эртала6 соат 11.30 ва кеч 9 да).

Кутилмаган меҳмон — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6, 8 ва 9 яримда).

Нариги томон кишиси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1, 3, кеч 8.45 ва 10.30 минутларда), «ВОСТОК» (эртала6 соат 11, кундуз 1 ва 3 да).

Қора фаришталар (эртала6 соат 11, кундуз 2, 5 ва кеч 8 да), **Катта сайр** (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 9 да): — «СПУТНИК».

Зўраки айбдор (эртала6 соат 10, кундуз 2, кеч 6 ва 8 да), **Севги ёши** (кундуз соат 2, 4 ва кеч 9.45 минутда): — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Севгига эришиш йўли — ҲАМЗА номли (тоқ соатларда).

Ҳур қизлар — «ВОСТОК» (кундуз соат 5 ва кеч 8 да).

Тилла зиракс — «ДРУЖБА» (кундуз соат 4, кеч 6 ва 8 да).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64697. Р—02139. № 3—1654.